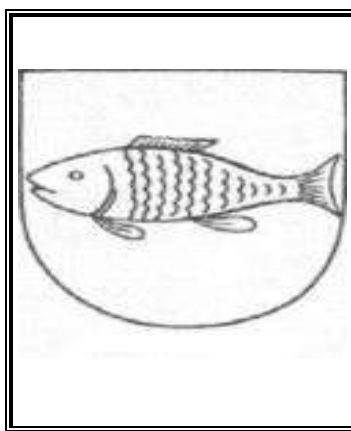

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ZABORZE NA LATA 2008-2015

Opracowanie:
IR Consulting S.C.
Izabela Żelichowska
Renata Żmija
43-300 Bielsko-Biała
ul. 1 Dywizji Pancерnej 45

marzec 2008

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI ZABORZE	4
1. Podstawowe dane miejscowości Zaborze	4
2. Położenie i warunki naturalne Zaborza	4
3. Rys historyczny	7
II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI .	7
1. Środowisko przyrodnicze i kulturowe	7
1.1. Zabytki.....	7
1.2. Uwarunkowania ochrony środowiska	8
1.3. Zagospodarowanie terenu	8
2. Infrastruktura techniczna	9
2.1. Komunikacja drogowa	9
2.2. Sieć wodociągowa	9
2.3. Sieć kanalizacyjna i gospodarka odpadami	10
2.4. Sieć gazowa	10
2.5. Telekomunikacja	10
3. Sfera społeczna	10
3.1. Struktura demograficzna	10
3.2. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	12
3.3. Oświata.....	14
3.4. Działalność kulturalna i sportowa.....	14
3.5. Bezpieczeństwo publiczne.....	17
3.6. Ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa	17
4. Sfera gospodarcza	17
4.1. Główni pracodawcy i rodzaje podmiotów gospodarczych	17
4.2. Struktura zatrudnienia	18
III. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI ZABORZE	18
IV. ANALIZA SWOT	20
V. KLUCZOWE OBSZARY PROBLEMOWE ROZWOJU	22
VI. WIZJA STANU DOCELOWEGO MIEJSCOWOŚCI ZABORZE	24
VII. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ZABORZE	25
VIII. PROGRAM ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ZABORZE – PLANOWANE DZIAŁANIA	25
IX. HARMONOGRAM REALIZACJI ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ	29
X. SYSTEM WDRAŻANIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI I PUBLIC RELATIONS	31

WSTĘP

Plany Odnowy Miejscowości są częścią składową prowadzonych przez Jednostki Samorządów Terytorialnych działań, zmierzających do poprawy sytuacji gmin oraz sprzyjających długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską. Koncepcja rozwoju i odnowy wsi zakłada podejmowanie na tych terenach zróżnicowanej działalności gospodarczej oraz kształtowanie jej w sposób zapewniający zachowanie walorów środowiskowych i kulturowych, poprawę warunków życia poprzez rozwój infrastruktury oraz zapewnienie mieszkańcom i przedsiębiorcom dostępu do usług, z jednoczesnym rozwojem funkcji kulturowych i społecznych.

Odnowa wsi to wspólne działanie jej mieszkańców, oparte na programie (najczęściej obejmującym kilka lat), zmierzające do poprawy jakości życia, w tym także jakości tego, co na wsi cenne: krajobrazu, charakterystycznej architektury, urządzeń sportowych, lokalnych atrakcji turystycznych i wielu innych elementów. **Odnowa wsi jako odrębny nurt rozwoju obszarów wiejskich zakłada, że tożsamość wsi oraz wartości związane z życiem wiejskim mają do odegrania szczególną rolę.**

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem wymaganym do projektów zgłaszanych do dofinansowania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013. Jednym z głównych celów tego programu jest „Poprawa warunków życia ludności wiejskiej i promocja dywersyfikacji działalności gospodarczej” (Oś priorytetowa 3). Jednostki samorządów terytorialnych mogą starać się o dofinansowanie inwestycji w ramach Działania 3.3.: „Odnowa i rozwój wsi”, którego celem jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Realizacja projektów dofinansowywanych w ramach tego działania umożliwi także rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpływa na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Opracowany „Plan Odnowy Miejscowości Zaborze” jest spójny z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu, a mianowicie:

na szczeblu polityki rządowej:

- Strategią Rozwoju Kraju na lata 2007-2015,
- Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia 2007-2013 – Narodową Strategią Spójności,
- Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007-2013,
- Narodową Strategią Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013,

na szczeblu polityki regionalnej:

- Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020,
  - Strategią Rozwoju Śląska Cieszyńskiego na lata 2001-2016,
- na szczeblu polityki lokalnej:
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie,
  - Strategią Rozwoju Gminy Chybie 2002-2014.

„Plan Odnowy Miejscowości Zaborze” został opracowany na podstawie wyników debaty, w której udział wzięli: Przewodniczący Rady Sołectkiej, Radny Gminy Chybie, Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, liderzy lokalni oraz sami mieszkańcy Zaborza. Celem spotkania, które odbyło się w dniu 06.02.2008 r., była analiza zasobów miejscowości oraz analiza SWOT, a także zidentyfikowanie kierunków planowanych działań i określenie wizji rozwoju miejscowości.

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI ZABORZE

1. Podstawowe dane miejscowości Zaborze

GMINA - **Chybie**

POWIAT - **cieszyński**

WOJEWÓDZTWO - **śląskie**

LICZBA MIESZKAŃCÓW - **995 osób (stan na 31 grudnia 2007r.)**

GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA - **168,07 os/km²**

POWIERZCHNIA ZABORZA - **592 ha**

2. Położenie i warunki naturalne Zaborza

Miejscowość Zaborze, pod względem geograficznym, położona jest na obrzeżach Pogórza Cieszyńskiego, natomiast pod względem administracyjnym sołectwo leży w południowej części województwa śląskiego, na północno-wschodnim skraju powiatu cieszyńskiego, z przynależnością do Gminy Chybie. W latach 1975-1998 Gmina należała do województwa bielskiego, jednak 1 stycznia 1999 roku, gdy weszła w życie reforma administracyjna Polski, miejscowość znalazła się w województwie śląskim, powiecie cieszyńskim.

Lokalizację Gminy w obszarze województwa śląskiego przedstawia rysunek nr 1.

Rysunek 1. Położenie Gminy Chybie na terenie województwa śląskiego.

źródło: strona internetowa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego – www.silesia-region.pl

Natomiast położenie Gminy w obszarze powiatu cieszyńskiego przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 2. Położenie Gminy Chybie na terenie powiatu cieszyńskiego.

źródło: strona internetowa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego – www.silesia-region.pl

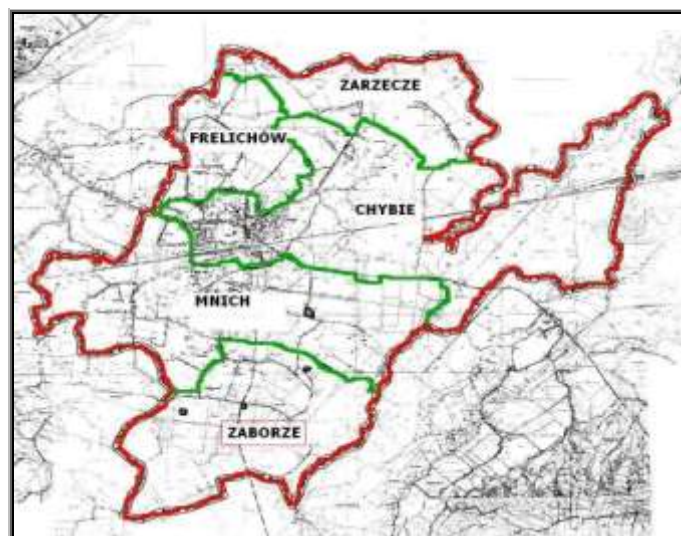
Zaborze, obok Chybia, Frelichowa, Mnicha i Zarzecza, stanowi jedno z pięciu sołectw Gminy Chybie.

W układzie jednostek administracyjnych sołectwo Zaborze graniczy z następującymi miejscowościami:

- ☒ od północy z sołectwem Mnich,
- ☒ od zachodu z Gminą Strumień,
- ☒ od wschodu z Gminą Jasienica,
- ☒ od południa z Gminą Skoczów.

Położenie poszczególnych sołectw na terenie Gminy przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 3. Struktura administracyjna Gminy Chybie.

źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie

Zaborze zajmuje 592 ha powierzchni Gminy. Powierzchnię terenu Gminy Chybie, zajmującą 3 180 ha, w rozbięciu na poszczególne sołectwa przedstawia poniższa tabela.

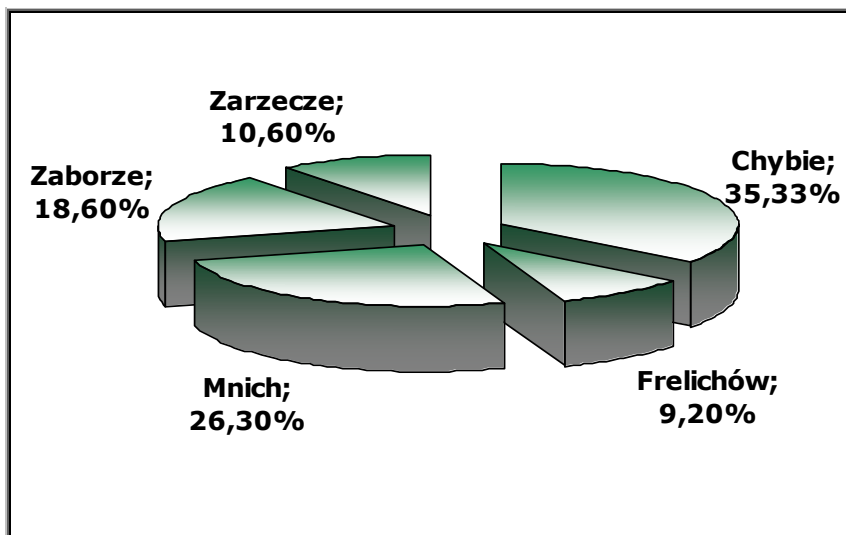
Tabela 1. Powierzchnia terenu Gminy Chybie z podziałem na sołectwa.

Wyszczególnienie	Powierzchnia terenu
Chybie	1 122 ha
Frelichów	294 ha
Mnich	835 ha
Zaborze	592 ha
Zarzeczce	337 ha
Razem:	3 180 ha

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Chybie

Procentowy rozkład powierzchni Gminy Chybie z podziałem na sołectwa przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Procentowy rozkład powierzchni Gminy Chybie z podziałem na sołectwa.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Chybie

Sołectwo Zaborze zajmuje 18,6 % powierzchni Gminy Chybie, co powoduje, że Zaborze jest trzecią co do wielkości jednostką pomocniczą Gminy.

3. Rys historyczny

Historia Zaborza sięga XVI wieku. Nazwa pochodzi od położenia wsi, która leżała za borem, jednakże na początku nosiła nazwę Podpierścca. Zaborze, jako mała osada należała do książąt cieszyńskich oraz Habsburgów aż do 1918 roku. W 1945 roku Zaborze włączono do Gminy Zbiorowej w Chybiu.

II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

1. Środowisko przyrodnicze i kulturowe

1.1. Zabytki.

W Zaborzu znajduje się zabytkowy dąb szypułkowy (*Quercus pedunculata* Ehrh) o obwodzie pnia 4,50 m, wysokości 18 m, w wieku ok. 300 lat, zlokalizowany obok drogi Drogomyśl-Zaborze-Iłownica-PPRN Wydział Komunikacji Cieszyn. W wojewódzkim

rejestrze ten pomnik przyrody wpisany został pod pozycją 107. Za pomnik przyrody został uznany na podstawie Orzeczenia PWRN w Katowicach z dnia 22.10.1960r.

1.2. Uwarunkowania ochrony środowiska

Na obszarze miejscowości znajdują się duże kompleksy leśne należące do Nadleśnictwa Ustroń, które uznane są za ochronne. Ponadto lasy te uzyskały dodatkową rangę szczególnej ochrony poprzez zaliczenie ich do Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Beskidu Śląskiego”. Kompleks został powołany w celu ochrony i odtwarzania ekosystemów leśnych na podstawie zarządzenia nr 30 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19.12.1994r.

Zaborze znajduje się na obszarze specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły”, wchodzącej w skład Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Obszar ten został ustanowiony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21.04.2007 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.

1.3. Zagospodarowanie terenu

Zgodnie z Uchwałą Nr XVIII/124/04 Rady Gminy Chybie z dnia 20 lipca 2004 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie przyjęto następujące ustalenia szczegółowe dotyczące miejscowości Zaborze:

- ☒ zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa (oznaczone symbolem „D1 MN ÷ D18 MN”),
- ☒ usługi oświaty (oznaczone symbolem „D UO”),
- ☒ usługi kultury i zabudowy sakralnej (oznaczone symbolem „D UK”),
- ☒ usługi publiczne (oznaczone symbolem „D UP”),
- ☒ zakład doświadczalny Państwowej Akademii Nauk „Gołysz” (oznaczone symbolem „D UN”),
- ☒ cmentarz (oznaczone symbolem „D ZC”),
- ☒ zieleń niska i cieki z zielenią nadwodną (oznaczone symbolem „ZN”),
- ☒ ośrodek produkcji i urządzeń obsługi rolnictwa (oznaczone symbolem „ D RPU”),
- ☒ lasy ochronne oraz zadrzewienia nadrzeczne i śródpolne (oznaczone symbolem „RL”, „RLP”),
- ☒ uprawy polowe i ogrodnicze z zabudową zagrodową (oznaczone symbolem „R”),
- ☒ urządzenia gospodarki rybackiej (oznaczone symbolem „RR”),
- ☒ urządzenia kolejowe (oznaczone symbolem „KK”).

2. Infrastruktura techniczna

2.1. Komunikacja drogowa

Gmina Chybie posiada dobrze rozwiniętą sieć dróg komunikacji kołowej odpowiadającej strukturze zagospodarowania przestrzennego wewnątrz Gminy i jej powiązaniom zewnętrznym. Przez teren Gminy Chybie przebiega sześć odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 21,322 km. Drogi powiatowe, gminne lokalne realizują przede wszystkim powiązania komunikacyjne wewnątrz Gminy oraz powiązania lokalne z miejscowościami w gminach sąsiadujących.

Długość dróg gminnych wynosi 69,59 km (stan na 2006 r.), z czego 55,84 km posiada nawierzchnię bitumiczną; 6,47 km nawierzchnię tłuczniową ulepszoną; 0,37 km nawierzchnię nieulepszoną; 4,92 km nawierzchnię wzmocnioną żwirem i żużlem; 1,99 km nawierzchnię naturalną z gruntu rodzimego.

Na terenie Gminy różne są także parametry techniczne dróg gminnych o szerokości jezdni 4 - 4,5 m oraz 2,8 - 3,5 m. Co więcej część ciągów dróg nie posiada poboczy oraz chodników, a szerokość wybranych odcinków jezdni nie odpowiada przewidzianym dla nich normom szerokości.

Zaborze posiada dobrze rozwiniętą sieć dróg komunikacji kołowej prowadzącą w kierunku Bielska - Białej, Pszczyny, Cieszyna, Skoczowa i Jastrzębia Zdrój.

Miejscowość posiada także dogodne połączenie komunikacyjne z Cieszynem, i Skoczowem, które zapewnione jest przez:

- PKS Cieszyn,
- Transkom Skoczów,
- przewoźników górniczych.

Ponadto przez Zaborze przebiega linia kolejowa Katowice - Wisła oraz Katowice - Cieszyn.

Przez miejscowość przebiega także Wiślana Trasa Rowerowa. Jest to szlak liczący ponad 1000 km, który zaczyna się w Beskidach a kończy przy ujściu Wisły do Morza Bałtyckiego.

2.2. Sieć wodociągowa

Obecnie długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Chybie wynosi 69,1 km (dane GUS za 2006r.). Sieć wodociągowa wykonana jest z rur azbestowo - cementowych, stalowych, żeliwnych, PCV i PE.

Zaborze objęte jest siecią wodociągową w 100%. Obecnie zaopatrzenie mieszkańców miejscowości w wodę zagwarantowane jest przez Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej Sp. z o.o. w Ustroniu. Firma ta jest przedsiębiorstwem komunalnym, którego udziałowcami są Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej oraz 11 gmin, czyli

Cieszyn, Ustroń, Skoczów, Wisła, Strumień, **Chybie**, Goleszów, Dębowiec, Hażlach, Brenna i Istebna.

Istniejący system zaopatrzenia w wodę oparty jest na Stacji Uzdatniania Wody w Strumieniu i rurociągu magistralnym Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów Katowice.

2.3. Sieć kanalizacyjna i gospodarka odpadami

Sieć kanalizacyjna

Gmina Chybie stanowi poważną lukę w systemie oczyszczania ścieków w województwie śląskim, bowiem żadne z sołectw nie posiada sieci kanalizacji sanitarnej. Mieszkańcy Zaborza posiadają przydomowe zbiorniki bezodpływowe, które są opróżniane przez tabor asenizacyjny. Następnie ścieki przekazywane są do oczyszczalni w Strumieniu.

Gospodarka odpadami

Na terenie miejscowości Zaborze nie ma składowiska odpadów. Odpady komunalne, gromadzone są w pojemnikach przydomowych oraz deponowane na Składowisku Odpadów w Jastrzębiu, którego właścicielem jest „Confico-Poland” Sp. z o.o. z siedzibą w Jastrzębiu Zdroju.

2.4. Sieć gazowa

Miejscowość Zaborze jest w pełni zgazyfikowana. Dane liczbowe długości czynnej sieci rozdzielczej gazu są dostępne tylko dla terenu Gminy Chybie wynoszą odpowiednio - 82,3 km (dane GUS za 2006r.). Mieszkańcy mają dostęp do sieci gazowej zarządzanej przez Górnośląską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. w Zabrze.

2.5. Telekomunikacja

Na terenie Zaborza nie ma problemów z dostępem do usług telekomunikacyjnych i internetowych. Dzięki dynamicznemu rozwojowi firm z branży telekomunikacyjnej mieszkańcy sołectwa mają dostęp zarówno do telefonii stacjonarnej obsługiwanej przez Telekomunikację Polską jak i do trzech sieci komórkowych (ERA GSM, PLUS GSM, CENTERTEL). Ponadto na obszarze Zaborza nie występują większe problemy z dostępem do Internetu.

3. Sfera społeczna

3.1. Struktura demograficzna

Miejscowość Zaborze zamieszkuje 955 mieszkańców, przy gęstości zaludnienia wynoszącej 168,07 osób/km². W poniższej tabeli zestawiono liczbę mieszkańców

w poszczególnych sołectwach: Chybie, Frelichów, Mnich, Zaborze i Zarzecze. Średnia gęstość zaludnienia w Gminie Chybie wynosi 287,74 mieszkańców na 1 km². Dla porównania w powiecie cieszyńskim średnia gęstość zaludnienia wynosi 233 osoby na 1 km², w województwie śląskim 380 osób na 1 km², natomiast w Polsce 122 osoby na 1 km².

Tabela 2. Liczba mieszkańców Gminy Chybie w podziale na poszczególne sołectwa (stan na dzień 31 grudnia 2007 r.).

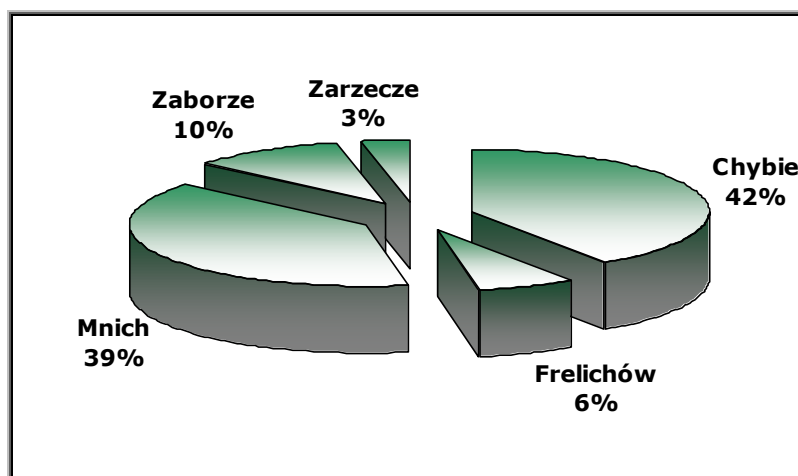
Wyszczególnienie	Liczba ludności (osoby)	Gęstość zaludnienia (osoby/km ²)
Chybie	3 706	330,3
Frelichów	591	201,02
Mnich	3 545	424,55
Zaborze	955	168,07
Zarzecze	313	92,87
Razem:	9 150	287,74 (*)

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Chybie

(*) średnia gęstość zaludnienia w Gminie Chybie

Sołectwo Zaborze zamieszkuje 955 mieszkańców, co stanowi 10 % ogółu społeczności Gminy.

Wykres 2. Procentowy rozkład liczby mieszkańców Gminy Chybie z podziałem na sołectwa.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Chybie

Sołectwo Zaborze cechuje dodatni przyrost naturalny, który w 2007 r. wyniósł 8 osób. W tabeli nr 3 zaprezentowano liczbę urodzeń i zgonów w latach 2003-2007.

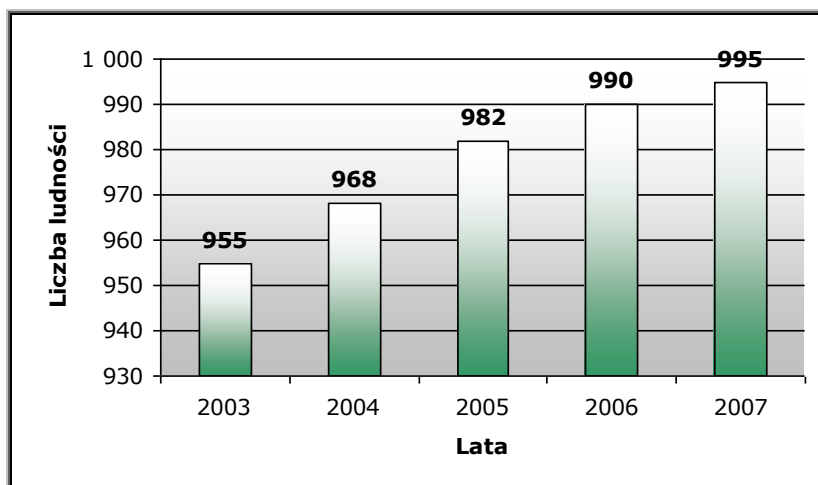
Tabela 3. Liczba urodzeń i zgonów w sołectwie Zaborze w latach 2003-2007.

Rok	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny
2003	14	10	4
2004	16	6	10
2005	13	7	6
2006	11	9	2
2007	14	6	8

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Chybie

Na przestrzeni ostatnich kilku lat widoczna jest tendencja wzrostowa liczby mieszkańców sołectwa, co zostało przedstawione na poniższym wykresie.

Wykres 3. Liczba ludności sołectwa Zaborze w latach 2003-2007.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Chybie

Wzrost (lub spadek liczby ludności) jest uwarunkowany nie tylko przyrostem naturalnym, lecz również migracją ludności. Powyższy wykres obrazuje zmiany liczby ludności w latach 2003-2007, które są wynikiem zarówno przyrostu naturalnego, jak i migracji, spowodowanych osiedlaniem się na terenie sołectwa nowych mieszkańców (rozwój funkcji osadniczych).

3.2. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

W zakresie opieki zdrowotnej na terenie Gminy Chybie działają następujące jednostki:

- NZOZ „Medicus”, w ramach którego działa m.in. Poradnia Ogólna oraz Poradnia Dentystyczna,
- NZOZ Praktyka Grupowa Lekarzy Domowych (2 gabinety),

- Zakład Pielęgnacyjny „Rodzina”, który świadczy usługi pielęgniarские i położnicze,
- Obwód Lecznictwa Kolejowego,
- prywatne gabinety stomatologiczne.

Oferta wyżej wymienionych przychodni i gabinetów skierowana jest do wszystkich mieszkańców Gminy Chybie. Na terenie Gminy nie funkcjonują przychodnie specjalistyczne, a najbliższe tego typu jednostki znajdują się w Skoczowie, Cieszynie i Bielsku – Białej.

Ośrodek Zdrowia w Chybiu zmodernizowano w styczniu 2004 roku, w związku z czym obecnie posiada dobudowaną windę osobową, nowe dojazdy przy wejściach do budynku, zadaszone pochylnie z balustradami. W budynku tym znajdują się m.in. NZOZ „Medicus”, „ZP Rodzina”, apteka, rehabilitacja, gabinety stomatologiczne oraz GOPS.

Na terenie Gminy Chybie organizowaniem pomocy osobom potrzebującym zajmuje się **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS)**, którego zakres działalności obejmuje wszystkie sołectwa Gminy. Ustawa o pomocy społecznej (art.2, ust.1 z dnia 12.03.2004 r.) określa istotę tej pomocy jako wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Wypłata świadczeń rodzinnych jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, finansowanym w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Wypłatę świadczeń rodzinnych reguluje ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, które GOPS w Chybiu wypłacał następującym osobom:

- ☒ bezrobotnym oraz pobierającym zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne,
- ☒ pobierającym dodatek do zasiłku rodzinnego tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, dodatek w tytułu samotnego wychowywania lub świadczenie pielęgnacyjne,
- ☒ zatrudnionym u pracodawców zatrudniających nie więcej niż 4 pracowników (a w okresie od 1.09.2005 r. do 31.08.2006 r. zatrudnionym u pracodawców zatrudniających do 20 pracowników),
- ☒ osobom, którym wypłacano zasiłki po ustaniu zatrudnienia z ubezpieczenia społecznego,
- ☒ osobom, którym ustalono prawo do emerytury lub renty po dniu wejścia w życie ustawy,
- ☒ pobierającym świadczenia z ZUS i KRUS,

- ☒ prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą,
- ☒ członkom rolniczych spółdzielni produkcyjnych.

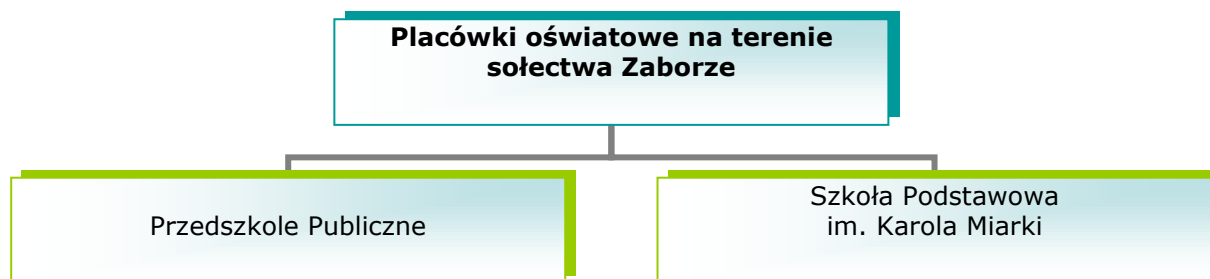
W 2007 r. ze wsparcia GOPS skorzystało 86 mieszkańców sołectwa Zaborze (26 rodzin), co stanowi 8,64 % ogółu mieszkańców Zaborza.

Ponadto na terenie Gminy Chybie działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która realizuje cele z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wśród mieszkańców m.in. poprzez Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3.3. Oświata

Pracę placówek oświatowych na terenie Zaborza nadzoruje Referat Organizacyjny i Spraw Społecznych Urzędu Gminy w Chybiu, do zakresu działania którego należą m.in. sprawy oświaty.

Rysunek 4. Placówki oświatowe na terenie sołectwa Zaborze.

źródło: opracowanie własne

Na terenie miejscowości znajduje się Przedszkole Publiczne, które w roku szkolnym 2006/2007 posiadało 1 oddział dla dzieci 3-4, 5 i 6 letnich. Stan zatrudnienia kształtował się na poziomie: 3 pracowników pedagogicznych, ½ etatu pracownika administracyjnego oraz 3 etaty obsługi.

Ponadto w przedszkolu prowadzone są odpłatne zajęcia dodatkowe, takie jak rytmika i język angielski.

Szkoła Podstawowa im. Karola Miarki w roku szkolnym 2006/2007 składała się z 6 oddziałów i wyposażona była w 10 stanowisk komputerowych. Stan zatrudnienia kształtował się na poziomie: 13 pracowników pedagogicznych, 1½ etatu pracownika administracyjnego oraz 3 etaty obsługi.

3.4. Działalność kulturalna i sportowa

Na terenie Gminy Chybie działa **Gminny Ośrodek Kultury**, w ramach którego funkcjonują dwa kluby: Amatorski Klub Filmowy „Klaps” oraz „Klub pod Amfiteatrem”. Ponadto funkcjonują różnego rodzaju grupy warsztatowe: plastyczne, taneczne, wokalne,

literackie, perkusyjne, teatralne, fotograficzne, grupa tańca break dance oraz szkoła filmowa przy AKF „Klaps”.

W ramach swojej działalności GOK organizuje i współorganizuje różne propozycje kulturalne na terenie Gminy Chybie oraz dokonuje prezentacji dorobku własnego i miejscowych twórców poza granicami Gminy. Dotyczy to głównie imprez plenerowych, koncertów, spotkań teatralnych, wernisaży plastycznych, wystaw fotograficznych oraz spotkań autorskich i tematycznych.

Gminny Ośrodek Kultury prowadzi także działalność wydawniczą, czego przykładem jest realizacja projektu „Monografia Gminy Chybie”. Ponadto zajmuje się publikacją książek, wydaje informator kulturalny „Stop Klatka” oraz materiały dokumentujące wydarzenia w Gminie Chybie.

Gminny Ośrodek Kultury jest także organizatorem wielu imprez kulturalnych:

- maj
  - Festiwal Piosenki Dziecięcej MŁODA GWIAZDA
  - Dni Szkockie
  - Mistrzostwa Polski Psów Pasterskich
  - Rodzinny Rajd Rowerowy
- czerwiec
  - Dzień Dziecka – Amfiteatr
  - Żabionalia – Amfiteatr
- lipiec
  - Piknik Filmowy z AKF KLAPS – Amfiteatr
- sierpień
  - Plenerowy spektakl „Czarownice z Salem” – Amfiteatr
- wrzesień
  - Pożegnanie lata.

Ponadto działa Literacki Klub Młodych „Exodus”, wydawane jest pismo „Nowa Formacja”, będące odbiciem życia najbliższej okolicy oraz co roku odbywa się Krajowy Festiwal Filmów Nieprofesjonalnych i plenerowa impreza kulturalna „Żabionalia”.

W Gminie funkcjonują także całoroczne galerie:

- Galeria „BALKON” Amatorski Klub Filmowy „KLAPS” – organizowane są wystawy fotograficzne i pokazy slajdów wykonanych zarówno przez profesjonalistów jak i amatorów,
- Galeria „KLUBU POD AMFITEATREM” – prezentowane jest malarstwo, grafika autorstwa artystów zawodowych, studentów uczelni artystycznych oraz amatorów i miłośników sztuki malarskiej.

▪ Galeria Grupy Twórczej „EDEN”, której spotkania odbywają się w barze „U WACKA”. Na spotkaniach artyści, głównie amatorzy wystawiają swoje prace przede wszystkim z malarstwa i fotografii.

Od wielu lat istnieją na terenie Gminy Chybie organizacje i koła, które powstały na bazie wspólnych zainteresowań lub chęci rozwijania swojej osobowości czy służenia innym.

Do takich organizacji możemy zaliczyć:

- Gminny Ośrodek Kultury,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- Klub pod Amfiteatrem,
- Amatorski Klub Filmowy „Klaps”,
- Koło Gospodyń Wiejskich,
- Związek Emerytów i Rencistów,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „RAZEM”,
- Stowarzyszenie Ekologiczne „EKO-ŻYCIE”,
- Koło Pszczelarskie,
- Koło Wędkarskie – Sekcja Chybie,
- Koło Łowieckie „Chybie”.

Mieszkańcy Zaborza mogą korzystać z zasobów **Gminnej Biblioteki Publicznej w Chybiu**, w skład której wchodzi Centrala oraz Filia w Zaborzu. Biblioteka wyposażona jest w sprzęt komputerowy z oprogramowaniem (3 zestawy komputerowe) oraz sprzęt sieciowy umożliwiający bezprzewodowe połączenie z Internetem w jej bezpośrednim sąsiedztwie. Ponadto w lutym 2006 roku została uruchomiona Czytelnia Internetowa „IKONK@”. Stan księgozbioru na dzień 31 grudnia 2006 roku kształtował się na poziomie 29 915 książek, z czego 21 426 książek należało do Centrali, a 8 666 do Filii w Zaborzu. W skład księgozbioru wchodzi przede wszystkim literatura dziecięca, beletrystyka oraz literatura popularnonaukowa. Ponadto Biblioteka prenumeruje prawie 55 tytułów różnego rodzaju czasopism, z czego ponad 40 to czasopisma znajdujące się w Centrali.

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „RAZEM” działa na zasadach wolontariatu i polega na niesieniu pomocy osobom niepełnosprawnym. Działalność Stowarzyszenia polega na organizowaniu turnusów rehabilitacyjnych oraz innych form wypoczynku i rekreacji.

Działalność **Stowarzyszenia Ekologicznego „EKO-ŻYCIE”** polega m.in. na ochronie zieleni i obszarów cennych przyrodniczo, edukacji ekologicznej oraz wspieraniu inicjatyw proekologicznych.

Ponadto prężnie działają kluby sportowe:

- Robotniczy Klub Sportowy „Cukrownik”,

- Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej „Radość”.

Robotniczy Klub Sportowy „Cukrownik” posiada zaplecze w postaci stadionu, 2 boisk oraz hali, która umożliwiała uprawianie tenisa, siatkówki, koszykówki i piłki nożnej. Ponadto hala dysponuje gabinetem odnowy biologicznej oraz salą do ćwiczeń. Obecnie Klub prowadzi 3 sekcje sportowe: gimnastyki sportowej chłopców, tenisa stołowego i piłki nożnej. Obiekty Klubu są udostępniane nie tylko zawodnikom „Cukrownika”, ale także mieszkańcom Gminy.

Stowarzyszenia Lokalne Organizacji Salezjańskiej „Radość” prowadzi działalność sportowo-wychowawczą wśród dzieci i młodzieży, która ma problemy z funkcjonowaniem w społeczeństwie, jest zagrożona patologiami społecznymi lub jest niepełnosprawna fizycznie i umysłowo. Stowarzyszenie organizuje turnusy rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych fizycznie i umysłowo. Organizacja ta stworzyła Środowiskowy Ośrodek Współdziałania Dzieci i Młodzieży, którego głównym celem było prowadzenie pracy socjalnej. Ponadto w Ośrodku otwarto Świetlicę Socjoterapeutyczną, która pomaga dzieciom i młodzieży zagrożonej patologią społeczną poprzez organizowanie zajęć sportowych i terapeutycznych. Stowarzyszenie prowadzi także warsztaty terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych z terenu Gminy oraz Powiatu.

3.5. Bezpieczeństwo publiczne

W zakresie bezpieczeństwa publicznego mieszkańcy Zaborza jak i całej Gminy Chybie obsługiwani są przez Komisariat Policji w Strumieniu oraz przez przydzielonych Gminie dzielnicowych. Według opinii mieszkańców liczba patroli i ich częstotliwość jest wystarczająca.

3.6. Ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa

Za ochronę przeciwpożarową i przeciwpowodziową w miejscowości odpowiada Ochotnicza Straż Pożarna Zaborze.

4. Sfera gospodarcza

4.1. Główni pracodawcy i rodzaje podmiotów gospodarczych

Dominującą funkcję w strukturze gospodarki Zaborza pełnią podmioty zajmujące się handlem oraz usługami. Na terenie sołectwa brak jest dużych gospodarstw rolnych, w związku z czym rolnicze formy działalności są nieliczne. Jednakże w południowej części miejscowości rozwijają się takie formy gospodarki rolnej jak sadownictwo i ogrodnictwo.

Praktycznie nie wytwarza się wyrobów związanych z lokalną tradycją oraz nie oferuje się specyficznych, związanych wyłącznie z terenem usług.

W 2007 r. na terenie Zaborza zarejestrowanych było 39 podmiotów działalności gospodarczych, związanych m.in. z:

- ☒ usługami,
- ☒ handlem,
- ☒ produkcją,
- ☒ usługami budowlanymi.

Główne podmioty działające na terenie Zaborza to:

- ☒ „Beta” Usługi Transportowe,
- ☒ „Eko-Mas” S.C.,
- ☒ „Oka” PPHU,
- ☒ „Pamax” S.C. Export-Import A. Puchalik i M. Mrowiec,
- ☒ „Radoprzem” Sp.j. PP C. Odrzywołek i B. Odrzywołek,
- ☒ „Unioil” FHU C. Klejnow,
- ☒ Zakład Doświadczalny Gospodarki Stawowej PAN w Gołyszach,
- ☒ Zakład Ichtiobiologii i Gospodarki Rybackiej PAN w Gołyszach,
- ☒ Elektro-Instalatorstwo Ogólne I. Kukła.

4.2. Struktura zatrudnienia

Mieszkańcy Zaborza znajdują zatrudnienie w firmach zajmujących się głównie handlem i usługami. Gospodarstw rolnych jest niewiele i o małej powierzchni. Można wyróżnić zaledwie 3 gospodarstwa, których powierzchnia wynosi ok. 10 ha, natomiast reszta ma powierzchnię do 1 ha. Więcej powierzchni zajmuje gospodarstwo rybackie, które jest związane z Zakładem Doświadczalnym Polskiej Akademii Nauk w Gołyszach.

Zaborze jest miejscowością położoną w pobliżu stosunkowo dużych aglomeracji miejskich i gospodarczych oraz posiada dogodne połączenia komunikacyjne. W związku z tym duża liczba mieszkańców utrzymuje się z pracy zarobkowej w przemyśle i usługach, głównie w sąsiednich miastach, czyli Bielsku – Białej, Cieszynie, Skoczowie, Czechowicach – Dziedzicach i Jastrzębiu – Zdroju.

III. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI ZABORZE

Zasoby – to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w budowaniu bądź realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

MIEJSCOWOŚĆ ZABORZE

GMINA CHYBIE

Rodzaj zasobu	Brak	Znaczenie:		
		małe	średnie	duże
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu				X
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)				X
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne)				X
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				X
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)				X
- osobliwości przyrodnicze				X
- wody powierzchniowe (jeziora, rzeki, stawy)				X
- podłoże, warunki hydrogeologiczne				X
- gleby, kopaliny			X	
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe		X		
- walory zagospodarowania przestrzennego				X
- zabytki		X		
- zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				
- miejsca, osoby i przedmioty kultu	X			
- święta, odpusty, pielgrzymki		X		
- tradycje, obrzędy, gwara		X		
- legendy, podania i fakty historyczne	X			
- ważne postacie historyczne	X			
Obiekty i tereny				
- działki pod zabudowę mieszkaniową				X
- działki pod domy letniskowe		X		
- działki pod zakłady usługowe i przemysł		X		
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe	X			
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)	X			
- place i miejsca publicznych spotkań			X	
- miejsca sportu i rekreacji			X	
Gospodarka, rolnictwo				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)	X			
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	X			
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)			X	
- ruch tranzytowy		X		
- przyjezdni stali i sezonowi	X			

Instytucje				
- placówki opieki społecznej			X	
- szkoły				X
- Dom kultury, dom gromadzki	X			
Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP				X
- Koło Gospodyń Wiejskich				X
- Stowarzyszenia	X			

IV. ANALIZA SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów:

- **S**trengths (mocne strony),
- **W**eaknesses (słabe strony),
- **O**pportunities (szanse w otoczeniu),
- **T**hreats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed miejscowością. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- **„mocnych stron”** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należy wykorzystać sprzyjać będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- **„słabych stron”** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- **„szans”** - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości;
- **„zagrożeń”** - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój miejscowości).

Jej celem jest rozważenie mocnych i słabych stron oraz wstępna analiza szans i zagrożeń związanych z podjęciem planu rozwoju miejscowości. Pozwala ona na ocenę zjawisk kryzysowych i określa jaka ich część winna podlegać realizacji programu zmierzającego do usunięcia zjawisk kryzysowych i przyczynić się do lepszej jakości życia mieszkańców wsi w przyszłości.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ walory krajobrazu – urozmaicona fauna i flora, ➤ korzystne położenie geograficzne i klimatyczne – bliskość Zbiornika Goczałkowickiego, ➤ dobre położenie (w pobliżu dużych aglomeracji miejskich i gospodarczych z niezłymi połączeniami komunikacyjnymi oraz w pobliżu przejść granicznych), ➤ czyste środowisko naturalne, ➤ dogodne warunki agroturystyczne, ➤ miejscowość objęta jest Planem Zagospodarowania Przestrzennego - łatwość zabudowy, ➤ zaangażowanie społeczeństwa w rozwiązywaniu problemów społecznych, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ brak kanalizacji sanitarnej, ➤ niezadowolający stan nawierzchni dróg, ➤ mała konkurencyjność gospodarstw rolnych, ➤ brak oświetlenia, ➤ słabe połączenia PKP z najbliższymi miastami (np. Cieszynem), ➤ brak separacji ruchu pieszego od kołowego, ➤ brak bazy noclegowej i punktów gastronomicznych, ➤ zbyt mała oferta rozrywki i nauki dla dzieci młodzieży, ➤ niedostateczna ilość lokalnych inwestycji, ➤ brak prywatnych przewoźników, ➤ brak połączeń komunikacyjnych z Bielskiem
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ możliwość uzyskania środków finansowych, w tym z Unii Europejskiej, ➤ kompleksowy rozwój sieci usług, ➤ zagospodarowanie walorów krajobrazowych, ➤ rozwój turystyki i agroturystyki, ➤ poprawa stanu nawierzchni dróg, ➤ budowa hali sportowej, ➤ zwiększenie połączeń lokalnych dzięki pojawieniu się prywatnego przewoźnika. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ograniczenie połączeń komunikacyjnych z sąsiednimi miastami, ➤ postępująca indywidualizacja życia społecznego , ➤ migracja wykształconych i przedsiębiorczych młodych ludzi do pobliskich miast i za granicę, ➤ niedobór środków na inwestycje związane ze sferą kulturalno-sportową, ➤ nieumiejętność wykorzystania funduszy wsparcia Unii Europejskiej.

V. KLUCZOWE OBSZARY PROBLEMOWE ROZWOJU

	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
1. Co nas wyróżnia?	<ul style="list-style-type: none"> - Polska Akademia Nauk - Gołysz - charakterystyczny krajobraz – stawy hodowlane - kilka km² stawów hodowlanych, na których gnieźdzą się unikalne ptaki wodne - zabytki przyrodnicze 	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie ekologicznych ścieżek rowerowych
2. Funkcje jakie pełni wieś?	<ul style="list-style-type: none"> - osadnicza- działki z dostępem do mediów - rolnicza - rolnictwo rozdrobnione 	<ul style="list-style-type: none"> - dalsza rozbudowa mieszkaniowa - przekwalifikowanie mało dochodowych drobnych gospodarstw na gospodarstwa specjalistyczne
3. Kim są mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> - rolnicy, emeryci, przedsiębiorcy, młodzież - zróżnicowanie w wykształceniu ludności 	<ul style="list-style-type: none"> - reorientacja zawodowa ludności - podwyższenie kwalifikacji
4. Z czego się utrzymują?	<ul style="list-style-type: none"> - praca poza miejscem zamieszkania, głównie w pobliskich miastach - własna działalność gospodarcza - praca w sektorze prywatnym - emerytury i renty - praca za granicą - młodzież wyjeżdża do pracy za granicę 	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy powinni mieć zapewnioną w miarę możliwości pracę na terenie Gminy
5. Jak jest zorganizowana?	<ul style="list-style-type: none"> - OSP - Koło Gospodyń Wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> - zorganizowana aktywność społeczna
6. Propozycja dla dzieci i młodzieży		

	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia sportowe i kulturalne organizowane w Szkole Podstawowej - możliwość korzystania z boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej - organizowane wyjazdy na basen do pobliskich miast 	<ul style="list-style-type: none"> - budowa nowoczesnej hali sportowej - zwiększenie oferty sportowo – kulturalnej na terenie miejscowości
7. Jak rozwiązywane są problemy?	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
	<ul style="list-style-type: none"> - zebrania wiejskie - spotkania z Radnymi - spotkania Rady Sołeckiej 	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z samorządem - współpraca z sąsiednimi sołectwami - większy przepływ informacji
8. Obyczaje i tradycje	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
	<ul style="list-style-type: none"> - dożynki, bale sylwestrowe, festyny - imprezy kulturalne związane z kultywowaniem tradycji i zwyczajów 	<ul style="list-style-type: none"> - dalsze kultywowanie zachowanych obyczajów i tradycji
9. Jak wygląda wieś?	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
	<ul style="list-style-type: none"> - zabudowa zwarta - estetyczne obejścia i stosunkowo zadbane budynki 	<ul style="list-style-type: none"> - rozbudowa miejscowości zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego
10. Jakie są mieszkania i obejścia?	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
	<ul style="list-style-type: none"> - zadbane, - uporządkowane przydomowe ogródki i budynki gospodarcze 	<ul style="list-style-type: none"> - remont niektórych budynków
11. Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
	<ul style="list-style-type: none"> - korzystny mikroklimat - relatywnie czyste środowisko - zanieczyszczenia odpadami komunalnymi - zanieczyszczenie wody, wynikające z braku kanalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> - skanalizowanie miejscowości w 100% - miejscowość ekologiczna, sprzyjająca rozwojowi turystyki
12. Jak jest rolnictwo?	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
	<ul style="list-style-type: none"> - rozdrobnione - brak wyspecjalizowanych gospodarstw 	<ul style="list-style-type: none"> - niezbędna jest restrukturyzacja tej branży
13. Komunikacja	ANALIZA	PLAN
	Co jest?	Jak ma być?
	<ul style="list-style-type: none"> - korzystne połączenia PKS z Cieszynem i Skoczowem 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie połączeń PKS z najbliższymi miastami

VI. WIZJA STANU DOCELOWEGO MIEJSCOWOŚCI ZABORZE

Jaka ma być nasza wieś za 7 lat?

Co ma ją wyróżniać?	Estetyka i nieskażone środowisko naturalne; dobrze utrzymane walory krajobrazu; rozwinięta gospodarka; turystyka i rekreacja;
Jakie ma pełnić funkcje?	Usługowe; Kulturowe; Agroturystyczne
Kim mają być mieszkańcy?	Wykształceni; Aktywni, zaangażowani, w pełni identyfikujący się z wsią,
Co ma dać utrzymanie?	Zatrudnienie w sektorze prywatnym, własna działalność gospodarcza, świadczenia emerytalno-rentowe
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Stowarzyszenia, Grupy Działania;
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Dyskusje i Działania; Współpraca;
Jak ma wyglądać nasza wieś?	Estetyczna, Wykorzystany potencjał krajobrazu;
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Ludowe, sportowe;
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Estetycznie; Funkcjonalnie;
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Zachowanie równowagi ekologicznej; Skanalizowana wieś
Jakie ma być rolnictwo?	Dochodowe i zmodernizowane;
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Więcej bezpośrednich połączeń PKS z sąsiednimi miastami; Zadowolające dla potrzeb mieszkańców i turystów;
Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	Plac zabaw dla najmłodszych; Zajęcia sportowe na nowoczesnej hali sportowej;

VII. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ZABORZE

Zaborze to miejscowość, której głównym atutem jest specyficzny klimat oraz krajobraz i duże kompleksy leśne. Wykorzystanie tych walorów w celach rekreacyjno-wypoczynkowych przyczyni się do dalszego rozwoju miejscowości.

Podstawowym celem rozwoju miejscowości jest zapewnienie mieszkańcom wysokiego standardu życia poprzez poprawę stanu i funkcjonowania wielu sfer życia.

Zaborze to miejscowość, w której mieszkańcy aktywnie uczestniczą w życiu społecznym, interesują się rozwojem swojej wsi oraz widzą szansę zwiększenia swoich dochodów poprzez świadczenie usług związanych z agroturystyką.

Mieszkańcy Zaborza dążą do utrzymania wysokiej jakości środowiska przyrodniczego. W związku z czym w miejscowości planowana jest budowa kanalizacji sanitarnej. Realizacja tego przedsięwzięcia wpłynie pozytywnie nie tylko na stan środowiska naturalnego ale także na warunki bytowe mieszkańców.

Poprawa infrastruktury kulturalnej dotyczy głównie stworzenia zaplecza rekreacyjno-sportowego. Przedsięwzięcie to ma na celu stworzenie estetycznej i ekologicznej miejscowości kultywującej tradycje kulturowe, w której każdy będzie mógł rozwijać swoje zainteresowania.

Modernizacji wymagają także niektóre elementy infrastruktury technicznej, dotyczy to przede wszystkim budowy chodników, poprawy stanu dróg lokalnych oraz oświetlenia niektórych ulic. Realizacja tych inwestycji wpłynie na poprawę bezpieczeństwa na drogach oraz wizerunku miejscowości.

Realizacja wszystkich zaplanowanych przedsięwzięć przyczyni się nie tylko do rozwoju miejscowości ale także do poprawy warunków życia mieszkańców. Ponadto wykorzystanie walorów środowiska naturalnego wpłynie na rozwój turystyki i rekreacji, a tym samym na wzrost dochodów mieszkańców Zaborza.

VIII. PROGRAM ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ZABORZE – PLANOWANE DZIAŁANIA

Szczegółowy opis poszczególnych inwestycji oraz kosztorysy prac będą przygotowywane bezpośrednio przed przystąpieniem do ich realizacji i zostaną oddane w formie załączników do *Planu Odnowy Miejscowości Zaborze na lata 2008-2015*. Poniżej zostały przedstawione zadania, które planuje się zrealizować w perspektywie najbliższych 7 latach od dnia przyjęcia dokumentu.

Tabela 4. Zestawienie planowanych działań ze wskazaniem kolejności realizacji.

Priorytet	Działania	Ranking
I. Nowoczesna infrastruktura techniczna	Wykonanie poszerzenie ul. Karola Miarki wraz z chodnikiem dla pieszych	1
	Oświetlenie ulic: Czereśniowej, Darwina, Cieszyńskiej	1
	Budowa kanalizacji sanitarnej	3
	Remont dróg oraz budowa chodników	1
	Budowa parkingu obok Zespołu Szkolno - Przedszkolnego	2
	Budowa pawilonu handlowo -usługowego	3
	Zagospodarowanie budynku PKP	2
	Stworzenie zaplecza rekreacyjno – sportowego (hala sportowa)	3
II. Rozwój turystyki w oparciu o walory przyrodnicze i kulturowe	Stworzenie ścieżek rowerowych	3
III. Rozwój społeczności sołectwa	Zwiększenie oferty zajęć kulturalnych i sportowych organizowanych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym oraz OSP Zaborze	2

CHARAKTERYSTYKA PROJEKTÓW W RANKINGU 1

Działanie: Wykonanie poszerzenie ul. Karola Miarki wraz z chodnikiem dla pieszych

Wykonanie poszerzenia ul. Karola Miarki wraz z wybudowaniem chodnika dla pieszych wpłynie przede wszystkim na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ruchu pieszych, a także na pozytywny wizerunek miejscowości. Ze względu na położenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Karola Miarki, droga ta jest często uczęszczana

przez dzieci i młodzież, dlatego należy dołożyć wszelkich starań, by zwiększyć bezpieczeństwo osób oraz wyeliminować możliwość kolizji bądź wypadku drogowego spowodowanego niedostateczną infrastrukturą drogową.

Działanie: Oświetlenie ulic: Czereśniowej, Darwina, Cieszyńskiej

Oświetlenie uliczne jest jednym z czynników wpływających bezpośrednio na bezpieczeństwo ruchu drogowego, spadek przestępczości, a także estetykę sołectwa. Niedostateczny poziom oświetlenia wprowadza istotne zakłócenia w postrzeganiu przeszkód i powoduje zagrożenia bezpieczeństwa ruchu. Dlatego na terenie sołectwa Zaborze planuje się w pierwszej kolejności oświetlenie:

- **ulicy Czereśniowej,**
- **ulicy Darwina,**
- **ulicy Cieszyńskiej,**
- **ulicy Karola Miarki.**

Wykonanie oświetlenia poprawi bezpieczeństwo ruchu samochodowego oraz pieszego na drodze.

Działanie: Remont dróg oraz budowa chodników

Zadania dotyczące remontu dróg mają na celu poprawę funkcjonalności i parametrów technicznych dróg na terenie sołectwa oraz zwiększenie bezpieczeństwa i wygody ruchu kołowego. Mając na uwadze estetyczny wygląd miejscowości oraz bezpieczeństwo mieszkańców planuje naprawę dróg gminnych oraz budowę chodników. Konieczne jest podjęcie wszelkich starań, by zapewnić bezpieczeństwo oraz wyeliminować możliwość kolizji bądź wypadku drogowego spowodowanego niedostateczną infrastrukturą drogową.

CHARAKTERYSTYKA PROJEKTÓW W RANKINGU 2

Działanie: Budowa parkingu obok Zespołu Szkolno - Przedszkolnego

Budowa parkingu obok Zespołu Szkolno-Przedszkolnego poprawi przede wszystkim bezpieczeństwo na terenie wokół szkoły. Zwiększenie miejsc parkingowych umożliwi bezproblemowe parkowanie samochodów osób dojeżdżających do szkoły oraz przedszkola, a także osób korzystających z wielofunkcyjnego boiska zlokalizowanego

obok budynku szkoły. Realizacja tego działania wpłynie także na poprawę wizerunku sołectwa.

Działanie: Zagospodarowanie budynku PKP

Budynek PKP, należący do Polskich Kolei Państwowych, wymaga kapitalnego remontu. Jego renowacja będzie możliwa po uregulowaniu stosunków prawnych własności nieruchomości.

Działanie: Zwiększenie oferty zajęć kulturalnych i sportowych organizowanych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym oraz OSP Zaborze

Kultura jest istotną sferą życia społecznego, kształtującą postawy oraz działania jednostek i społeczeństwa. Na terenie Zaborza nie funkcjonuje ośrodek kultury, dlatego życie kulturalne skupia się jedynie w budynku OSP Zaborze oraz w Zespole Szkolno-Przedszkolnym. Remiza strażacka stanowi miejsce spotkań, zebrań oraz imprez okolicznościowych. Zwiększenie oferty zajęć kulturalnych i sportowych rozwijających zdolności artystyczne i sportowe mieszkańców pozwoli na aktywne spędzanie wolnego czasu. Zajęcia organizowane w wyżej wymienionych placówkach przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców.

CHARAKTERYSTYKA PROJEKTÓW W RANKINGU 3

Działanie: Stworzenie zaplecza rekreacyjno – sportowego (hala sportowa)

Realizacja zadania przewiduje budowę hali sportowej. Stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju sprawności fizycznej przyczyni się do aktywnego spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, a także wpłynie na poprawę stanu estetyki przestrzeni. Wdrożenie projektu podniesie jakość infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie sołectwa oraz pozwoli na poprawę warunków dla rozbudowy kalendarza ponadlokalnych imprez o charakterze sportowym.

Działanie: Budowa kanalizacji sanitarnej

Ochrona środowiska naturalnego jest obowiązkiem zarówno obywateli, jak i władz publicznych, dlatego jednostki samorządów terytorialnych podejmują działania mające na celu poprawę kondycji środowiska i wyeliminowanie zagrożenia sanitarno – epidemiologicznego dla mieszkańców.

Zasadniczym planowanym zadaniem na terenie zarówno sołectwa Zaborze, jak i całej Gminy będzie budowa oczyszczalni i kanalizacji sanitarnej. Wybudowana oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna o wydajności 1.100 m³/d zlokalizowana zostanie w sołectwie Mnich i będzie odbierać ścieki z terenu pięciu sołectw: Chybia, Frelichowa, Mnicha, **Zaborza** oraz Zarzecza.

Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie sołectwa umożliwi zredukowanie ilości zanieczyszczeń odprowadzanych wraz ze ściekami do wód i gruntu, co pozwoli na zapewnienie odpowiedniej jakości wody pitnej.

Szacunkowy koszt budowy sieci kanalizacji sanitarnej na terenie sołectwa Zaborze wyniesie ok. 18 000 000 zł.

Działanie: Stworzenie ścieżek rowerowych

Na terenie sołectwa Zaborze planuje się wybudowanie ścieżek rowerowych i traków pieszych. Przyczyni się to do zwiększenia atrakcyjności wsi oraz umożliwi mieszkańcom sołectwa i okolic atrakcyjne, a przede wszystkim „aktywne i zdrowe” spędzenie czasu wolnego.

Działanie: Budowa pawilonu handlowo-usługowego

Budowa pawilonu handlowo-usługowego na terenie sołectwa ułatwi mieszkańcom dostęp do bieżących zakupów artykułów spożywczych i przemysłowych. Realizacja inwestycji pozwoli także na stworzenie nowych miejsc pracy dla mieszkańców.

IX. HARMONOGRAM REALIZACJI ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Harmonogram wdrażania planu wyznacza priorytety dotyczące działań w krótszej i dłuższej perspektywie oraz określa odpowiedzialnych za realizację całego planu oraz poszczególnych jego elementów.

Realizacja elementów planu będzie odbywać się z udziałem władz gminnych.

Tabela 5. Harmonogram realizacji planowanych działań.

Priorytet	Działania	Kto realizuje	Źródło pozyskania środków	Data realizacji	
				rozpoczęcie	zakończenie
I. Nowoczesna infrastruktura techniczna	Wykonanie poszerzenie ul. Karola Miarki wraz z chodnikiem dla pieszych	Gmina	Budżet Gminy Chybie PROW 2007-2013	2008	2010
	Oświetlenie ulic: Czereśniowej, Darwina, Cieszyńskiej oraz Karola Miarki (3 lampy)	Gmina	Budżet Gminy Chybie PROW 2007-2013	2008	2011
	Zagospodarowanie budynku PKP	Gmina	Budżet Gminy Chybie PROW 2007-2013	2009	2010
	Remont dróg oraz budowa chodników	Gmina	Budżet Gminy Chybie PROW 2007-2013	2009	2011
	Budowa parkingu obok Zespołu Szkolno - Przedszkolnego	Gmina	Budżet Gminy Chybie PROW 2007-2013	2009	2010
	Budowa pawilonu handlowo - usługowego	Gmina	Budżet Gminy Chybie PROW 2007-2013	2009	2011
	Budowa kanalizacji sanitarnej	Gmina	Budżet Gminy Chybie RPO 2007-2013	2009	2015
	Stworzenie zaplecza rekreacyjno - sportowego (hala sportowa)	Gmina	Budżet Gminy Chybie PROW 2007-2013	2010	2012
II. Rozwój turystyki w oparciu o walory przyrodnicze i kulturowe	Stworzenie ścieżek rowerowych	Gmina	Budżet Gminy Chybie PROW 2007-2013	2009	2010
III. Rozwój społeczności sołectwa	Zwiększenie oferty zajęć kulturalnych i sportowych organizowanych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym oraz OSP Zaborze	Gmina	Budżet Gminy Chybie PROW 2007-2013	2008	2015

X. SYSTEM WDRAŻANIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI I PUBLIC RELATIONS

Proces wdrażania Planu Odnowy Miejscowości jest złożonym przedsięwzięciem, wymagającym dobrego przygotowania i stałej komunikacji z otoczeniem. Właściwy proces wdrażania Planu wymaga połączenia wysiłków wielu instytucji, organizacji i osób. Przedkładany Plan Odnowy jest "własnością" społeczności lokalnej - dla niej przede wszystkim był budowany. Udział lokalnych liderów i lokalnej społeczności będzie czynnikiem wspierającym procesy implementacyjne.

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Zaborze rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą:

- ✓ zebrania wiejskiego sołectwa Zaborze,
- ✓ Rady Gminy w Chybie.

Odpowiedzialnym za jego realizację będzie Wójt Gminy Chybie.

System wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Zaborze realizowany będzie w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej.

Poszczególne projekty będą wdrażane zgodnie z zasadami wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia, bowiem korzystanie ze środków własnych, jak i środków unijnych wymusza konieczność sprostania wielu wymogom formalnym.

Przyjęty Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem, który może ulegać zmianom. Oznacza to, że może zostać zaktualizowany i dostosowany w zależności od istotnych uwarunkowań rozwoju oraz oceny skuteczności dokonywanej w trakcie ewaluacji.

W celu sprawnego wdrażania Planu Odnowy Miejscowości zostanie powołany Zespół odpowiedzialny za zarządzanie i koordynację Planem oraz wdrażanie poszczególnych zadań inwestycyjnych, zwany dalej Zespołem Zarządzającym i Koordynującym Plan.

W skład Zespołu Zarządzającego i Koordynującego Plan wejdą:

- ⇒ Wójt Gminy Chybie,
- ⇒ Sekretarz Gminy Chybie,
- ⇒ Sołtys Sołectwa Zaborze,
- ⇒ Pracownik Referatu Rozwoju Gospodarczego - inwestycje, środki UE.

Zakres zadań Zespołu obejmuje w szczególności:

- ✓ zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu,
  - ✓ przygotowanie rocznych raportów na temat wdrażania Planu, zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach,
-

- ✓ zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów,
- ✓ opracowanie i składanie wniosków o finansowanie zewnętrzne,
- ✓ dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Planu.

Do realizacji swoich obowiązków Zespół może tworzyć grupy robocze, korzystać z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

Public Relations, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości Zaborze wśród przyszłych beneficjentów, wykonawców i decydentów, opierać się będzie o trzy formy komunikacji:

- Internet,
- prasa lokalna i centralna,
- promocja i reklama bezpośrednia,

Internet będzie głównym dostawcą informacji o Planie Odnowy Miejscowości Zaborze. W witrynie internetowej Gminy Chybie zostanie utworzona podstrona poświęcona Planowi Odnowy Miejscowości Zaborze z zamieszczonym dokumentem w plikach pdf.

Internet służyć będzie również komunikacji pomiędzy bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Zaborze (Gmina Chybie), a zainteresowanymi podmiotami samorządowymi, biznesowymi i organizacjami pozarządowymi.

Prasa lokalna i centralna służyć będzie jedynie upowszechnianiu informacji w różnych kręgach potencjalnych beneficjentów i wykonawców Planu Odnowy Miejscowości Zaborze o istnieniu takiego dokumentu i sposobie jego monitorowania i wdrażania, kierując do źródła informacji, jakim będzie Internet.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wybranych, potencjalnych wykonawców, inwestorów zidentyfikowanych na podstawie analizy przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Zaborze.

Powyższa promocja i reklama polegać będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości.

Spis tabel

Tabela 1. Powierzchnia terenu Gminy Chybie z podziałem na sołectwa.	6
Tabela 2. Liczba mieszkańców Gminy Chybie w podziale na poszczególne sołectwa (stan na dzień 31 grudnia 2007 r.).	11
Tabela 3. Liczba urodzeń i zgonów w sołectwie Zaborze w latach 2003-2007.	12
Tabela 4. Zestawienie planowanych działań ze wskazaniem kolejności realizacji. ...	26
Tabela 5. Harmonogram realizacji planowanych działań.	30

Spis wykresów

Wykres 1. Procentowy rozkład powierzchni Gminy Chybie z podziałem na sołectwa..	7
Wykres 2. Procentowy rozkład liczby mieszkańców Gminy Chybie z podziałem na sołectwa.	11
Wykres 3. Liczba ludności sołectwa Zaborze w latach 2003-2007.	12

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie Gminy Chybie na terenie województwa śląskiego.	5
Rysunek 2. Położenie Gminy Chybie na terenie powiatu cieszyńskiego.	5
Rysunek 3. Struktura administracyjna Gminy Chybie.	6
Rysunek 4. Placówki oświatowe na terenie sołectwa Zaborze.	14